

Forsvarets overkommando
Oslo mil/Huseby
0016 OSLO 1

Deres ref.

Vår ref.

Dato

Jnr. 4769/85
A. 004.148 HPH/OJ

3.2.1986

ARKIVBEGRENSNING OG KASSASJON I FORSVARETS OVERKOMMANDO

Vi viser til Deres brev av 9.12.1985 vedlagt forslag til "Direktiv for arkivbegrensning og kassasjon i Forsvarets overkommando" og med følgende undervedlegg:

1. "Instruks for kassasjon av graderte dokumenter ved FO/arkiv"
2. "Kassasjonsplan"

Riksarkivaren har følgende kommentarer til forslaget:

Ad "Direktiv ..."

1. GRUNNLAG

Det foreslåtte direktiv gir tilleggsbestemmelser til det generelle regelverket som gjelder for arkivbegrensning og kassasjon i statlige arkiver nevnt i direktivets pkt. 1, og vil for FO's vedkommende sammen med "Kassasjonsplan" tre i stedet for "Utfyllende bestemmelser for Forsvaret" i Tjenestereglementet for Forsvaret (TfF) 210 C VI. Vi forutsetter at TfF 210 C VII "Beredskapsarkiv" fortsatt skal være gjeldende.

./.
Instruks om arkivbegrensning og kassasjon i statsforvaltningens arkiver, fastsatt ved kgl.res. av 4. november 1961, vil i nær framtid bli avløst av en ny instruks, jfr. høringsutkast utsendt fra Riksarkivaren 14.1.1986 (vedlagt).

2. AKTUELLE ARKIVER OG TIDSROM

Riksarkivaren forutsetter at kassasjonsreglene bare kan gjøres gjeldende for FO's fellesarkiv fra 1970, dvs. Direktivets pkt. 2f. De andre arkivskapende enhetene som er nevnt i pkt. 2 a-e, må med hensyn til eventuelle kassasjoner behandles særskilt, og i samsvar med Riksarkivarens brev til FO av 20.12.1985.

Formuleringen "av arkivalier som oppbevares i FO" må forandres til: "i FO's arkiv" i siste periode i siste avsnitt under direktivets pkt. 1.

4. ARKIVBEGRENSNING/KASSASJON

Den siste perioden under pkt. 4b "Slikt materiale ... etter denne tid" er situasjonsbetinget, og synes å være overflødig som del av kassasjonsregler som forutsetningsvis skal gjelde på ubestemt tid framover.

5. SANERING

Dette punktet er situasjonsbetinget, og innholdet kommer til dels i strid med det som i Riksarkivarens brev 20.12.85 er sagt om arkiver i FO fra før 1970.

I tillegg til det ovenstående vil Riksarkivaren tilrå at det i Direktivet blir gitt regler for den praktiske gjennomføring av begrensings- og kassasjonsreglene. Det kan være

- mer detaljerte (konkretiserte) lister over materiale som skal arkivbegrenses, på grunnlag av de generelle arkivbegrensingsreglene for statsforvaltningen
- regler for merking og arkivlegging av henholdsvis bevaringsverdig og kassabelt materiale (jfr. høringsutkastet til nye kassasjonsregler 3.1.4)
- regler for bortsetting. I det nevnte høringsutkastets pkt. 3.1.5 blir det slått fast at arkivet ved bortsetting skal deles i to: det som skal kasseres etter forskjellige frister, og det som skal oppbevares permanent og dermed avleveres til Arkivverket. I FO vil vi tru at arkivet ved bortsetting må deles i (minst) fire fysisk atskilte deler:

Bevaringsverdig
ugradert materiale

Bevaringsverdig
gradert materiale

Kassabelt
ugradert materiale

Kassabelt
gradert materiale

En videre oppdeling vil ventelig være ønskelig/nødvendig med hensyn til a) at materiale forutsettes kassert etter forskjellige tidsfrister og b) at spesielle foranstaltninger må gjøres med tanke på eventuell evakuering i en krisesituasjon, jfr. Utfyllende bestemmelser til sikkerhetsinstruksen, gitt av Forsvarssjefen med virkning fra 1. november 1985, pkt. 87 og 88, samt Tff C 210 VII.

Ad Instruks for kassasjon av graderte dokumenter ved FO/arkiv (under-vedlegg 1)

Riksarkivaren forutsetter at pkt. 1-3 i denne skal avløses av de nye kassasjonsreglene, og at bestemmelsene heller ikke blir anvendt i tida inntil de nye reglene foreligger i godkjent stand.

Pkt. 4 gjelder den praktiske prosedyren ved kassasjon av gradert materiale. Riksarkivaren har ingen merknader til dette, bortsett fra at vurderingen (4a (1)) må være i samsvar med kassasjonsreglene, og helst være foretatt på forhånd.

Ad Kassasjonsplan (undervedlegg 2)

Særskilte kommentarer til de enktelte arkivnummer i forslaget vil bli ettersendt snarest. Av kapasitetsgrunner har vi dessverre ikke kunnet bearbeide disse tilstrekkelig før høringsfristen går ut.

Generelt vil Riksarkivaren påpeke at kassasjonsforslagene sett under ett vil gi rom for kassasjon av et omfang som neppe er forsvarlig ut fra bl.a. forskningshensyn. Dette understrekes ved at begrepet "bevares" i de foreslåtte reglene svært ofte er synonymt med "kasseres når sakene ikke lenger er aktuelle, (ut fra administrative/rettslige hensyn)".

Som tidligere antydnet i arkivar Hosars "arbeidsnotater" til FO (8.11.85 og 28.11.85) bør mønsteret for reglene være følgende firedeling:

1) KASSERES (etter X år)

(Alle saker på vedkommende arkivnummer - det være seg på hovedgruppe-, gruppe- eller undergruppenivå, - kan kasseres etter et antall år som er fastsatt ut fra administrative/tjenestlige behov og rettslige hensyn. NB!: Det skal i dette tilfelle likevel bevares permanent prøver av materialet, da en i prinsippet aldri helt skal utslette sporene etter noen form for administrativ virksomhet (jfr. KUD rundskriv nr. 7 1969 C, s. 5 og høringsutkastet til nye kassasjonsregler for statsforvaltningens arkiver, kommentarene til pkt. 3.1.).

2) KASSERES. FØLGENDE SKAL BEVARES: 1....2....n....

(Alle saker på vedkommende arkivnummer som ikke er spesielt nevnt i unntakene, tillates kassert).

3) BEVARES.

(Alle sakene på vedkommende arkivnummer skal bevares permanent. Det kan her være særlig viktig å minne om arkivbegrensningsreglene, som skal hindre at arkivverdige stoff blir med inn i arkivet for så å bli liggende for alltid pga. det generelle bevaringspåbudet for arkivverdige materiale under saksområdet. Det kan ellers være hensiktsmessig at de arkivnummer det blir gitt slik bevaringspåbud for, utelates i reglene, for å lette oversikten. Følgende hovedregel må da stå på lett synlig plass i reglementet: Arkivsaker som det ikke uttrykkelig er gitt kassasjonstillatelse for, skal bevares permanent, og i sin tur avleveres til Arkivverket.)

4) BEVARES. FØLGENDE KAN KASSERES (etter X år): 1....2....n....

(Her er hovedregelen at dokumenter på arkivnummeret skal bevares, men en del nærmere spesifiserte sakstyper kan kasseres.)

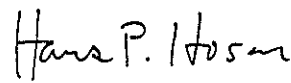
Ved utarbeiding av kassasjonsregler må utgangspunktet være at enhver kassasjon forringer et arkivs informasjonsverdi. Ideelt sett er det altså ønskelig at alle utgående skriv fra FO, alle innkomne skriv som er underkastet saksbehandling i FO, og dessuten alle interne dokument som gir informasjon om saksbehandlingen i FO, blir bevart fullt og helt. En ser da bort fra alt som etter gjeldende arkivbegrensningsregler er definert som arkivverdige materiale. Permanent bevaring bør være hovedregelen, kassasjon unntak som må kunne begrunnes ut over mangel på oppbevaringsplass.

Om det blir gitt bevaringspåbud for en stor overvekt av antall arkivnummer, trenger dette likevel ikke bety at en like stor prosentdel av arkivvolumet påbys bevart. Det er ofte slik at på saksområder der arkivet er svært omfangsrikt, gir enkeltsakene hver for seg relativt lite unik informasjon, slik at de helt eller delvis kan tillates kassert uten større skadevirkninger.

Vi imøteser et bearbeidet forslag som kan legges fram for Riksarkivaren til godkjenning, på grunnlag av nærværende kommentarer, kommentarer til de enkelte arkivnummer som skal ettersendes, eventuelle uttalelser fra FHFS, Fd o.a., og personlig konferering.

Med hilsen

Arne Strøm (e.f.)
arkivinspektør

Hans P. Hosar

Gjenpart: Forsvarsdepartementet,
Administrasjonsavdelinga
Postboks 8126 Dep.,
0032 Oslo 1

Forsvarshistorisk forskningssenter
Tollbugt. 10
Oslo 1